

بورسی هويت ملي و ارزشهاي جهاني شدن با تاكيد بر ايرانيان عرب زبان

دکتر حمیدرضا جلایی پور^۱ علی قبری^۲

چکیده

این مقاله تلاشی است برای تبیین نسبت جهانی شدن و رابطه هويت قومی و هويت ملي، و به این سوال پاسخ دهد که آیا ارزشهاي بنیادین جهانی شدن سبب برجستگی هويت قومی در برابر هويت ملي در میان عرب زبانان ایرانی می شود و به عبارتی ارزشهاي جهانی شدن چه تاثیری بر خاص گرایی در میان عرب زبانان ایرانی دارد. در این طرح از روش پیمایش استفاده شده، و علاوه بر داده های کمی از داده های کیفی از طریق انجام مصاحبه نیز استفاده شد. جامعه آماری این تحقیق را کلیه "عرب زبانان شهر اهواز" تشکیل می دهند و کلیه افراد ۱۸ سال تا ۶۵ سال عرب زبان اهوازی مورد پرسش قرار گرفتند. برای برآورد حجم نمونه با در اختیار داشتن جامعه آماری، از فرمول کوکران استفاده شده و حجم نمونه آماری ۵۶۰ نفر برآورد گردید. برای سنجش پایانی و اعتبار داده ها و اطلاعات جمع آوری شده از ضریب α آلفای کرونباخ استفاده شد و برای تحلیل داده ها از تحلیل واریانسی و رگرسیون نیز استفاده شد. داده های تحقیق نشان دهنده این واقعیت است که ارزشها و گرایش به ارزشهاي جهانی شدن سبب برجستگی بیشتر هويت قومی در برابر هويت ملي در میان اعراب خوزستان شده است. در عین حال داده های کیفی نشان دهنده پتانسیل بالایی برای ادغام اجتماعی یا پذیرش اجتماعی اعراب با سایر اقوام خوزستانی است. از این رو گفتمانهای برابری طلبانه که بر حقوق شهروندی ابتناء دارد می تواند راهبردهای موثری در استحکام سازه هويت ملي باشد. می توان داده های کمی و کیفی را در الگوی ناسیونالیسم مدنی یا هويت مدنی جدید ایرانیان تعییر و تفسیر نمود.

واژگان کلیدی: هويت ملي، ایرانيان، ارزشهاي جهانی شدن، هويت ملي، هويت قومی

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۸۹/۲/۲

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۸۸/۱۲/۱۴

^۱ دانشیار دانشگاه تهران (نویسنده عهده دار مکاتبات)

^۲ دانشجوی دانشگاه تهران

طرح مسئله

جهانی شدن در معنای ظهور شرایط تاریخی جدید و پیدایی نظم اجتماعی بی سابقه از لحاظ جامعه شناختی نظریه جایی نظامات قبیلگی با دولت-ملت هاست. این چنین تحولی به لحاظ جوهری و محتوایی نسبت یا ربطی با قرن و بعد مکانی و زمانی ندارد. تفکر جهانی شدن در مقوله فرهنگ، و هویت تعامل و دخالت فرهنگ‌ها را مطرح می‌کند. یعنی این فرهنگ‌ها هستند که اولاً در پس سیاست‌ها، اقتصاد، قدرت‌ها ظهور می‌کنند و ثانياً در موقعی مستقیماً مطرح می‌شوند. در این راستا مقاومت‌هایی توسط فرهنگ‌هایی صورت گرفته و می‌گیرد. به عبارتی برخورد فرهنگ‌ها و در موقعی برخورد بین تمدن‌ها پیش می‌آید (هانتینگتون، ۱۹۷۸). از منظر هویتی تلاش بر این است که هویت‌های ملی کشورها تضعیف شود و به گوشاهی رانده شود و هویت‌های جدیدی از قبیل هویت‌های جنسیتی، هویت‌های سیّی، هویت زبانی، هویت قومی و انواع هویت‌های مختلف بوجود آورند و آن را جایگزین هویت ملی نمایند. برخی محققین ویژگی‌های خاص گرایی مثل تأکید بر مکان، سرزمین معین، بازسازی روایت تاریخی خاص و تأکید بر آن، وجود نسیت ستیزی پررنگ و مورد تأکید قرار گرفتن مطلق گرایی و جماعت گرایی در تناقض با فرآیند جهانی شدن، ارزیابی می‌کنند. در طی سالیان اخیر در اهواز حوادثی و ناآرامی‌هایی اتفاق افتاده است. صرف نظر از دلایل آن، این حوادث نگرانی‌هایی را سبب شده است و این سوال را در ذهن متأادر می‌کند که آیا ارزش‌های جهانی شدن سبب می‌شود قومیت در میان اعراب خوزستان سیاسی گردد؟ آیا می‌توان از تضاد قومی در میان اعراب خوزستان سخن گفت؟ منابع و بسترها سبب ساز آن کدامند. در این رساله تلاش بر آن است بر نسبت و رابطه هویت قومی و هویت ملی، و مولفه‌ها و ابعاد آن در میان اعراب خوزستان پرداخته^۴ و به این سوال پاسخ دهد که آیا ارزش‌های بنیادین جهانی شدن سبب احساس خاص گرایی فرهنگی و برجستگی هویت قومی اعراب خوزستان می‌گردد، متغیرهای موثر بر فرآیند ادغام اجتماعی در میان عرب زبانان کدامند؟

اهمیت و ضرورت تحقیق

انسجام اجتماعی و حفظ و تداوم ثبات، نظم، یکپارچگی از مهمترین دغدغه‌های همیشگی متفکران علوم اجتماعی بوده و مباحث و نظریه‌های متعددی پیرامون آن تولید و بازتولید شده و مفهوم هویت همواره در این رابطه مطرح بوده است. خوزستان بعنوان استانی چند قومی و چندفرهنگی با ظرفیتهای استراتژیک همواره با چالش‌های مشابهی در عرصه فرهنگی و سیاسی

مواجه بوده و این پتانسیل وجود دارد که چالش‌های بیشتری را هم تجربه نماید. از سوی دیگر در حالیکه اهمیت اجتماعی قومیت در همه جوامع چند قومی یک امر عام به شمار می‌رود، اهمیت یافتن قومیت از حیث سیاسی پدیده‌ی جدیدی است که برخی جوامع چند قومی از پایان جنگ جهانی دوم با آن مواجه شده‌اند. بنابراین ممکن است در جامعه‌ای قومیت از حیث اجتماعی اهمیت داشته باشد اما سیاسی نشده باشد. میلتون اسمن فرآیندی را که به واسطه آن اهمیت سیاسی قومیت زیاد شده و ویژگی‌های خاص قومی برجستگی پیدا می‌کنند انسجام قومی ۱ (Esman,2004,p.7) و تیمور کوران آنرا قومی شدن ۲ می‌نامد. «اینکه جامعه‌ای قومی شدن را از سر می‌گذراند بدان معنی است که اعضای آن جامعه قومیت را متغیر مهم در انتخاب‌های فردی و اجتماعی خویش تلقی می‌کنند. قومی شدن، گروه‌ها را هرچه بیشتر از یکدیگر متمایز کرده و موجب ناهمانندشونی^۳ و تمایز پذیری رفتارهای گروه‌های قومی از یکدیگر می‌شود. ناهمانند شوی قومی لزوماً یک منبع خشونت و بی اعتمادی بین قومی نیست اما می‌تواند زمینه‌های منازعات قومی را افزایش داده و خشونت قومی را تسهیل کند» (Kuran,1998,p.36).

لذا معرفت به بسترها و پتانسیل‌های موجود و درک شهروندان دارای اهمیت علمی و ملی و کاربردی شده و مقوم همبستگی اجتماعی و گامی بنیادین در راه موفقیت اهداف نظام اجتماعی است. شناخت علمی نسبت به این بسترها می‌تواند مدیریت رفتارهای انسانی را آسان تر و نتیجه بخش تر نماید.

اهداف

- ۱- بررسی تاثیرات آموزه‌های جهانی شدن بر نسبت اقوام و هویت ملی
- ۲- بررسی تاثیرات آموزه‌های جهانی شدن در احساس همگرایی یا واگرایی قوم مورد مطالعه
- ۳- شناخت گرایش (اعراب اهواز) به ارزش‌های جهانی شدن
- ۴- بررسی عوامل موثر بر گرایش عرب‌ها به ادغام اجتماعی

سؤالات

- ۱- آیا جهانی شدن سبب خاص گرایی فرهنگی می‌شود؟
- ۲- جهانی شدن چه تاثیری بر همگرایی و ادغام اجتماعی اقوام و هویت ملی دارد؟
- ۳- متغیرهایی مثل رضایت از اوضاع کشور، احساس محرومیت نسبی، احساس آزادی چه تاثیری بر نگرش به جهانی شدن و هویت ملی دارد؟

۴- جهانی شدن بر رابطه هویت ملی و هویت قومی عرب زبانان چه تاثیری دارد؟

۵- گرایش عرب زبانان به ارزش‌های جهانی شدن (ارزش‌های غربی) چگونه ارزیابی می‌شود؟

پیشینه موضوع

الف: نورالله قیصری در تحقیقی با عنوان "قومیت عرب خوزستان و هویت ملی" معتقد است که اعراب خوزستان بیشتر مشکلات اجتماعی دارند. محقق این مشکلات اجتماعی را مسکن مناسب، امکانات عمومی ضعیف، بیکاری و اعتیاد تعریف نموده است. از دید وی توزیع ناعادلانه امکانات سبب تقویت هویت قومی می‌گردد (قیصری، ۱۳۸۱).

ب: عبدالحسین نبوی در پژوهش "خوزستان و چالش‌های قوم گرایانه" با اشاره به دو موضوع جنگ تحمیلی و نفت معتقد است که باعث بسیج ملی ایرانیان در صد سال اخیر شده است ولی نباید این دو موضوع را دلیلی بر بالندگی هویت ملی ایران دانست. از دید وی مسیر آینده هویت ملی در ایران در عصر "به جنبش در آمدن ارواح قدیمی" و افزایش فعالیتهای قوم گرایانه چندان هموار نیست (نبوی، ۱۳۸۳). از دید وی فرآیند ادغام اجتماعی در خوزستان دارای موانع ساختاری متعددی است. از این رو تاکید بر اجرای تمام ظرفیت‌های قانونی راهی برای بروز رفت از بحران قلمداد می‌شود.

ج: آسیب شناسی مسایل قومی، نمونه موردی خوزستان: عنوان گزارشی است که در مرکز تحقیقات استراتژیک مجمع تشخیص مصلحت در سال ۱۳۸۶ توسط عبدالرضا نواح انجام شده است. محقق با ذکر این نکته که " القومیت " در جامعه ایرانی یک مسئله اجتماعی است معتقد است خوزستان از این موضوع آسیب فراوانی دیده است. این تحقیق درصد بود تا عوامل موثر بر هویت قومی در اهواز را تبیین نموده و تاثیر آن بر هویت ملی و رفتارهای واگرایانه مورد بررسی قرار دهد. . محقق در پایان نتیجه می‌گیرد که رشد هویت قومی در اعراب اهواز سبب سه پامد منفی و مخرب می‌گردد:

الف: کاهش هویت ملی

ب: گرایش به خودمختاری

ج: گرایش به خشونت و کنشهای تخریب گرانه

- عبدالرضا نواح در تحقیق دیگری تحت عنوان "قوم عرب، واگرایی یا همگرایی" به بررسی ارتباط احساس محرومیت نسبی بر هویت قومی و تاثیر آن بر هویت ملی در میان عرب زبانان خوزستان

پرداخته است. محقق هویت قومی را در سه بعد فرهنگی، سیاسی و اجتماعی بررسی کرده است. مبنای نظری کار وی نظریه تدا رابر تگر بود. بر اساس نتایج این تحقیق رابطه هویت قومی و احساس محرومیت نسبی معکوس، ولی رابطه هویت ملی و احساس محرومیت نسبی مستقیم است. همچنین بین هویت ملی و هویت قومی رابطه معکوسی وجود دارد. محقق با این روابط به این نتیجه می‌رسد که قوم عرب بسوی واگرایی پیش می‌رود.

تعريف مفاهيم

ارزش‌های جهانی شدن:

جهانی شدن معطوف به ارزش‌هایی است که انسان را در هر زمان و مکان فارغ از تعلقات فرهنگی چونان سوژه‌ها یا فاعلانی خود مختار در نظر می‌گیرند به عبارتی ارزش‌های جهانی شدن ارزش‌هایی هستند که همه مردم جهان به آنها علاقمندند، به گونه‌ای که کل زمین را محیط مادی و افراد روی ان را شهروندان و مصرف کنندگان و تولید کنندگان جهان می‌داند و خواهان اقدام جمعی برای حل مشکلات جهانی هستند.

دیرخی از این صفات و ارزش‌های هویتی عبارتند از:

- برابری جنسیتی (برابری زن و مرد)

- اعتقاد به برابری دینی و مذهبی

- اعتقاد به طبیعی بودن تغییرات اجتماعی فرهنگی

- باور به دموکراسی، آزادی، حقوق بشر

- اعتقاد به مسایل مشترک جهانی

- اعتقاد به زیست بوم کره زمین، همزیستی و جهانی فکر کردن

- پذیرش اقتدار نهادهای بین المللی و توافقات جهانی

- نسبی بودن هویتها، اهمیت برابر هویتها و ارزشها.

هویت قومی:

قوم شامل مردمی است که دارای وجوده مشترک فرهنگی، تاریخی و یا جسمانی هستند و نسبت به یکدیگر احساس تعلق و همبستگی می‌کنند و خود را از بقیه گروههای قومی متمایز می‌کنند (بهاروند، ۱۳۸۴، ۲۳، ص). بنابراین هویت فرمی به معنای احساس تعهد و تعلق و وفاداری به نمادهای قومی است. هویت قومی یکی از انواع هویت‌های جمعی است که بر عنصر آگاهی به وجود خود و

تشخیص عناصر فرهنگی یک گروه تأکید دارد و آنرا از سایر گروه‌های متمایز از آن جدا می‌کند. به عبارتی دیگر هویت قومی سازمان اجتماعی تفاوت فرهنگی است، دنیای هویت شخصی که مورد تأیید اجتماع است و به صورت عمومی بیان می‌شود (بارث، ۱۹۶۹).

چارچوب مفهومی برای مطالعه هویت قومی:

در مطالعات موجود در حوزه هویت قومی سه رویکرد مسلط وجود دارد:

۱- رویکرد هویت اجتماعی که عمدتاً توسط روان‌شناسان اجتماعی مطرح می‌شود و سابقه آن به کار لوین در سال ۱۹۴۸ باز می‌گردد. تاجفل و استرایکر و ترز که بیشتر در مکتب کنش متقابل اجتماعی قلم می‌زنند از صاحب نظران آن هستند.

۲- رویکرد فرهنگ پذیری: به عنوان چارچوب مطالعه هویت قومی که در این رویکرد هویت قومی تنهای با عضویت گروهی در طول زمان امکان پذیر می‌شود، چرا که در جوامع متجانس از حیث قومی و نژادی هویت قومی یک مفهوم واقعابی معناست.

۳- رویکرد ساخت هویت قومی: در دو رویکرد قبلی هویت قومی سیال، پویا و متغیر بوده است. اما در این رویکرد، هویت قومی از طریق روند فعالانه تصمیم‌سازی و ارزیابی خود در نظر گرفته شده است.

هویت ملی:

هویت ملی به معنای احساس تعلق و وفاداری به عناصر و نمادهای مشترک در اجتماع ملی (جامعه کل) و در میان مرزهای تعریف شده سیاسی است. مهمترین عناصر و نمادهای ملی که سبب شناسایی و تمایز می‌شوند، عبارتند از "سرزمین، دین و آئین، آداب و مناسک، تاریخ، زبان و ادبیات، مردم و دولت"

دیوید میلر و هویت ملی:

دیوید میلر به گونه‌ای دیگر هر دو روی سکه هویت ملی و هویت‌های شخصی و گروهی را به بحث می‌گذارد.. از دید میلر ملیت و هویت ملی دارای ۵ بعد است:

الف: باورهای مشترک

ب: تداوم تاریخی

ج: هویت فعال

د: سرزمین و مکان مشترک

ه: فرهنگ عمومی مشترک

بعد اجتماعی هویت ملی:

- تداوم تاریخی هویت ملی:

مبانی نظری

مکتب کارکرد‌گرایی: قومیت، مدرنیته و انسجام

رویکردهای کارکرد‌گرایانه به قومیت سخت به اعتقاد راسخان مبنی بر اینکه فرآیند مدرنیته شدن در نهایت وجود قومیت را محو می‌کند، گره خورده است. از این نظر ادراک کارکرد‌گرایی ساختاری از قومیت به عنوان شکل خاصی از عدم تمایز و جستجوی کثرت گرایانه برای مکانیسم‌های انسجام برای واحدهای قومی بحسب عبارت تبیینی و هنجاری بهوسیله منطق کارکرد‌گرایی کلاسیک دچار تغییر شده است.

مدرنیته و همبستگی گروه قومی:

کارکرد‌گرایی ساختاری توصیف کارکرد‌گرایانه منسجم و رسا از روابط قومی پیدا کرد. به طور متمايز تفسیرهای آنها از قومیت پیرامون اصول اصلی کارکرد‌گرایی ساخته می‌شود که عبارتند از:

- جوامع سیستم‌های اجتماعی هستند که الگوهای ارزشی مشترکی دارند.
- سیستم‌های اجتماعی از تضاد دوری می‌کنند و هدف آن‌ها حالت نرمال (تعادل) در مقایسه با حالت سلامت در ارگانیسم می‌باشد.
- بخش‌هایی از این سیستم به طور کلی به یکدیگر وابسته هستند و هریک وظیفه خاصی را انجام می‌دهد که به انجام موفق و باز تولید سیستم کمک می‌کند.
- هنگامی که سیستم مورد انتقاد است، به دنبال راههای جایگزینی است که بهوسیله آن بخش‌هاییش می‌تواند برای کسب حالت تعادل جدید سازماندهی مجدد شود. (الکزندر، ۱۹۸۰، ۱۱، ۱۹)
- هنگام تحلیل نقش قومیت در فعالیت سیستم اجتماعی، کارکرد‌گرایان ساختاری سه موضوع غالب نظریه قومیت دورکیم را بر جسته تر می‌کند: تمرکز روی همبستگی گروه قومی، کارکرد گروه قومی به عنوان قطب‌نمای معنوی برای رفتار اجتماعی، و این دیدگاه که مدرنیته فرآیندی است که هویت‌های قومی را از میان بر می‌دارد.

جهانی شدن و تقویت هویت قومی

در این رهیافت افراد مختلفی وجود دارند که علیرغم توجه به جنبه تضعیف هویت قومی در برخی موارد، در نهایت کفه ترازو را به تشدید هویت قومی متمایل کرده‌اند. به چند مورد از این نظریه‌پردازان اشاره می‌کنیم.

اگر نظریه‌پردازی‌های قدیم، مدرنیزه شدن جوامع را عامل استحاله و ادغام گروه‌های قومی بر می‌شمردند، نظریه‌پردازی‌های جدید، این فرآیند را موجب آگاهی گروه‌های قومی دانسته‌اند، عاملی که بدان وسیله در مقابل هویت ملی و جهانی به مقاومت دست یازیده‌اند (مقصودی، ۱۳۷۷، ص ۱۱۷). به زعم گیدنر این تاثیر به شیوه‌ای دیالکتیکی است و در نهایت به پخش مجدد قدرت منجر شده است: "یکی از جنبه‌های ماهیت دیالکتیکی جهانی شدن، کشاکش میان گرایش‌های معطوف به تمرکز گرایی که در ذات بازاندیشی نظام دولتها وجود دارد از یک سوی و حاکمیت دولتها خاص از سوی دیگر است" (گیدنر، ۱۳۸۴، ص ۸۷). از این رو، از نظر گیدنر جهانی شدن امکانی برای هویت‌های محلی پدید می‌آورد و به ویژه بعد فرهنگی آنها را تقویت می‌نماید. لذا، جهانی شدن عامل افزایش اهمیت منطقه گرایی، ملی گرایی محلی، قوم گرایی محلی، عدم تمرکز گرایی و واگذاری قدرت نیز شده است. جهانی شدن موجب تمرکز زدایی از قدرت دولت ملی می‌شود. لذا می‌توان گفت که گیدنر در چهارچوب رادیکال شدن مدرنیته و مدرنیته متأخر به جهانی شدن می‌اندیشد و "بی‌بستر شدن نهادهای اجتماعی و جدایی حداکثری زمان و فضا و این هر دو را از مکان، ویژگی عصر جهانی شدن می‌داند." از نگاه او رشد ملی گرایی در شکل «ملتهای بدون دولت» در این بستر روی می‌دهد و افراد در پروژه‌های انعکاسی (بازتابی) به عنوان سوژه‌هایی فعال در فرایند گزینش مصالح هویتی خویش در گیر خواهند شد (گل محمدی، ۱۳۸۱، ص ۵۱-۴۲ و عاملی، ۱۳۸۳، ص ۳).

به زعم هال، دولت-ملت امروزه به خاطر فرایندهای فرهنگی به حاشیه رانده شده است. اندیشه‌ها و افکار از طریق ماهواره و اینترنت از مرزهای ملی می‌گذرند. محصولات فرهنگی از طریق شرکتهای بین‌المللی وارد کشورها می‌شوند و کنترلی از جانب دولت بر روی آنها صورت نمی‌گیرد. تضییف دولت-ملت باعث شده که دولتها دیگر آن اعتبار و همگنی و انسجامی که فکر می‌کردند در نزد مردم دارند، را از دست بدهنند. با تضییف دولت-ملت واکنشهایی همزمان در دو

مسیر به جریان می‌افتد: از یک سو میل به فرا رفتن از خود و جهانی شدن دارد و از سوی دیگر تمایل به محدود شدن، به محلی شدن دارد (مال، ۱۳۸۳، ص ۲۴۸).

چارچوب مفهومی:

رویکرد پیوند تطبیقی:

در کنار این پرسش که آیا جهانی شدن یک توسعه مثبت برای زمان حال است یا منفی، این نکته را به روشنی پیشنهاد می‌کند که آگاهی بازتابی از آن به پیگیری استراتژیک پیوند زنی می‌انجامد- که جنبه استاندارد دیگر جهانی شدن را تشکیل می‌دهد. این گفتمان حاصل که به طور مداوم در بافت‌های محلی فعالیت می‌کند به وسیله سه رشته مشخص نشان داده می‌شود: جذب گزینشی، رد گزینش و اظهار چیزهایی که ضرورتاً ملی هستند. در حالی که از بعضی جهات یک ابزار تحلیلی نسبتاً بی‌پرداز، این تمایز سه بخشی را برای به چنگ آوردن ویژگی‌های اجتماعی و عقلایی کلیدی پیوندزنی کاملاً سودمند می‌سازد. بخش‌های زیر خطوط اصلی این گفتمان را نشان می‌دهد.

جذب گزینشی:

این امر در عبارت استاندارد سازی تکنولوژی، سبک، نگرش‌ها و سازماندهی اقتصادی مشهود است که همگی درون یک ترکیب فرهنگی پوشاندنی ریشه در مراکز شهری غربی دارند. در سطوح ملی و محلی، این همگرایی در یکنواختی شدید ساختارها و اقدامات اداری بوروکراتیک آشکار می‌شود. این نه تنها شامل دستگاه دولت- ملت می‌شود بلکه خطوط اصلی سیاست اجتماعی و مدیریت عمومی را در بر می‌گیرد.

حتی مهمتر از فرهنگ اداری- نهادی بالا- به ویژه برای جوانان- گسترش فرهنگ عامه از بخش‌های توسعه یافته به کمتر توسعه یافته جهان می‌باشد. فرهنگ عامه نه تنها عیار اصلی جهانی شدن است بلکه مکانیسم مهمی را تشکیل می‌دهد که از طریق آن جهانی شدن به طور کلی فعالیت می‌کند.

رد گزینشی:

روند همگون سازی تنها یک بخش از الگوی کلی پیوند زنی می‌باشد. روند عکس آن یعنی رد در پاسخ مستقیم به اقدامات خارجی مطرح می‌شود که با اقدامات و ارزشهای محلی برقرار شده در تعارض است، همگون‌سازی فرهنگ ملی را تهدید می‌کند، تنها تا حدود کمی می‌توان این را یک واکنش بنیادگرایانه به ترتیبی که توسط اسلام‌گرایان سنتی‌جو یا دیگر گروه‌هایی که از لحاظ فلسفی با جهانی شدن فی نفسه مخالف هستند، دانست. به عبارت دیگر رد گزینشی به طور کلی به عنوان یک تفسیر انتزاعی از فرهنگ خارجی مطرح نمی‌شود بلکه در واقع پاسخ مستقیمی به اقدام واسطه‌ای جذب می‌باشد. در حکایت پیوند زنی، رد سه هدف تکمیلی ارایه می‌کند: ۱) تسهیل اظهار، ۲) محدود کردن جذب؛ و ۳) به طور متناقض، امکان جذب بیشتر.

اظهار:

آخرین ویژگی پیوند زنی از بیان هویت ملی منسجم براساس عناصر سنتی آمیخته با هنجارها و نهادهای جهانی مدرن به عنوان راهی برای یکپارچگی جامعه تشکیل شده است، در حالی که همزمان یکپارچگی بین المللی را تسهیل می‌کند. این مستلزم شفاف‌سازی گسترده و احیای ارزش‌ها و اقدامات بومی می‌باشد. در اینجا مابه طور نمونه با دولتی مواجه می‌شویم که تلاش می‌کند که تلاش می‌کند خودش را به عنوان محافظه سنت ملی نشان دهد، حتی هنگام انجام این کار به باز آفرینش گسترده و مردمی کردن همین سنت نیاز دارد. نشانه این تلاش آن چیزی است که الگر «آفرینش فرهنگ» می‌نامد که در آن مضامین سنتی تجدید نظر شده، اساسی برای پاسخ‌های نوآورانه و تطبیقی (سازگار) به تأثیرات بیرونی فراهم کند.

روش تحقیق

در این طرح از روش پیمایش استفاده خواهد شد. با توجه به ماهیت طرح که بخش اعظم آن بصورت پیمایشی خواهد بود تاکید اصلی بر استفاده از روش‌های کمی است، که طی آن جمع‌آوری اطلاعات با مراجعه مستقیم به جامعه آماری و مصاحبه انجام خواهد گرفت.

جامعه آماری^۴

جامعه آماری این تحقیق را کلیه "عرب زبانان شهر اهواز" تشکیل می‌دهند. در این تحقیق کلیه افراد ۱۸ سال تا ۶۵ سال عرب زبان اهوازی مورد پرسش قرار می‌گیرند. بر اساس برآورد سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان خوزستان در سال ۱۳۸۴، ۴۵ درصد کل جمعیت شهر اهواز را عرب زبان تشکیل می‌دهند (تقوی نسب، ۱۳۸۶، ص. ۱۰۰). بر این اساس می‌توان عرب زبان شهر اهواز (جامعه آماری) را نزدیک به ۴۴۰۰۰ هزار نفر تخمین زد. با استفاده از روش‌های آماری و استفاده از نمونه گیری تصادفی و سپس خوشه‌ای حدود ۵۴۰ نمونه انتخاب خواهند شد.

شیوه نمونه گیری در این پژوهش «نمونه گیری طبقه‌بندی» است. «نمونه گیری طبقه‌بندی تمهدی است.

ابزار سنجش متغیرها و اعتبار و پایانی آنها:

برای سنجش پایانی و اعتبار داده‌ها و اطلاعات جمع آوری شده از ضریب α آلفای کرونباخ و استفاده شد. همچنین اعتباری صوری آن توسط محققان و استاید دیگر به دست می‌آید. برای این منظور پرسشنامه اولیه را بعد از اطمینان از اعتبار صوری اش، آنرا با ۴۰ نمونه پیش آزمون نموده و نتایج آنرا در پرسشنامه نهایی دخالت می‌دهیم.

سیمای آماری تحقیق

بر اساس داده‌های تحقیق ۵۵ درصد از پاسخگویان مرد و ۴۵ درصد از پاسخگویان زن می‌باشند. همچنین ۷۷ درصد از پاسخگویان مجرد و ۲۳ درصد از پاسخگویان متاهل هستند. داده‌های جدول نشان می‌دهند زیر درصد از پاسخگویان ۱۵ تا ۲۵ سال، درصد از پاسخگویان ۲۶ تا ۳۵ سال، درصد از پاسخگویان ۳۶ تا ۴۵ سال و درصد از پاسخگویان بیش از ۴۵ سال سن دارند. بر اساس داده‌های جدول ۸۰.۵ درصد از پاسخگویان بیسواند، ۳۴.۷ درصد زیر دیپلم و ۲۹ درصد پاسخگویان دیپلمه هستند، ۱۳.۳ درصد از پاسخگویان دارای تحصیلات کاردانی، ۹.۵ درصد لیسانس و ۳ درصد از پاسخگویان دارای تحصیلات کارشناسی ارشد و ۱ درصد از پاسخگویان دارای تحصیلات دکتری و ۰ درصد از پاسخگویان دارای تحصیلات حوزوی هستند.

جدول شماره (۱) توزیع پاسخگویان بر حسب گویه های هویت قومی

کاملاً مخالفم	کاملاً موافقم	مخالفم	موافقم	
۳۷.۲	۵۳.۷	۵۸	۳.۳	زبان انگلیسی را بیشتر از زبان عربی دوست دارم
۵.۱	۳۸.۴	۴۳.۲	۱۳.۵	دوست دارم در یک کشور عربی زندگی کنم
۲۰.۶	۲۶.۲	۲۲.۶	۲۹.۹	من اول خودم را عرب می دانم بعد ایرانی
۳۰.۳	۳۵.۵	۱۹.۶	۱۴.۸	مهم عرب بودن است، فرقی نمی کند ایران یا هر جا
۶.۲	۸.۹	۲۹.۲	۵۵.۷	به عرب بودن خود افتخار می کنم
۷۷.۵	۵۵.۶	۶.۴	۱۰.۵	دوست دارم فرزندانم به یک زبان خارجی مثلاً انگلیسی صحبت کنند تا زبان عربی

داده های تحقیق نشان می دهند ۳۴.۶ درصد از پاسخگویان موافقند که دوست دارند در یک کشور عربی زندگی کنند و ۶۳.۴ درصد از پاسخگویان موافقند با این گزینه مخالفند. از دید ۱۹.۳ درصد از پاسخگویان کشورهای عربی هم چندان چنگی به دل نمی زند، ممالک غربی بهتر است و ۷.۸ درصد از پاسخگویان هم معتقدند که کشورهای عربی برای آنها مناسب تر و محبوب ترند. مطابق داده های جدول ۵۲.۳ درصد از پاسخگویان موافقند که من اول خودم را عرب می دانم بعد ایرانی، و ۴۶.۷ درصد از پاسخگویان هم مخالفند که من اول خود را عرب بدانند بعد ایرانی. ۳۴.۲ درصد از پاسخگویان معتقدند که مهم عرب بودن است، فرقی نمی کند ایران یا هر جای دیگر جهان، و ۶۵.۸ درصد از پاسخگویان هم با این گزینه مخالف هستند. همچنین داده های نشان می دهند که ۶۷.۲ درصد از پاسخگویان با عبارت "به همان اندازه که عرب بودن خود را دوست دارم، ایرانی بودن خود را نیز دوست دارم" موافق بوده و ۳۲.۸ درصد از پاسخگویان هم با این عبارت مخالف هستند. بر اساس داده های تحقیق ۳۳.۹ درصد از پاسخگویان موافق هستند که زندگی در یک کشور عربی برایم آرامش بخش تر است و ۶۶.۱ از دید درصد از پاسخگویان هم زندگی در یک کشور عربی برایشان آرامش بخش تر نیست. مطابق داده های جدول ۱۶.۹ درصد از پاسخگویان دوست دارند فرزندان به یک زبان خارجی مثلاً انگلیسی صحبت کنند تا زبان عربی و ۸۳.۱ درصد از پاسخگویان هم دوست ندارند که فرزندان به یک زبان خارجی مثلاً انگلیسی صحبت کنند تا زبان عربی. داده ها همچنین نشان می دهند که ۸۴.۹ درصد از پاسخگویان با عبارت "به عرب بودن خود افتخار می کنم" موافق بوده و ۱۵.۱ درصد از پاسخگویان هم با این گزینه مخالف هستند..

بررسی هویت ملی و ارزش‌های جهانی شدن با تاکید بر ایرانیان عرب زبان..... ۱۷۷

جدول شماره (۲) توزیع پاسخگویان بر حسب گویه‌های احساس برابری و عدالت قومی

کاملاً موافق	کاملاً مخالف	موافق	مخالف	کاملاً موافق	کاملاً مخالف
۲۸.۶	۲۳.۶	۲۹.۸	۱۸	به نظر من در ایران اقوام در ایران از حقوق برابری برخوردارند.	
۴۱/۴	۲۹/۶	۱۳/۲	۱۵/۸	من احساس می‌کنم در ایران عربها از همه آزادی‌های مدنی و لازم برخوردارند.	
۳۹/۱	۲۹/۹	۱۵/۷	۱۴/۳	من معتقد‌نمایم است به اعتراض در ایران اجحافی نشده است	
۲۴/۶	۴۳/۳	۲۲/۶	۹/۵	به اقلیتهای مذهبی، باید پستهای کلیدی داده شود.	
۳۲/۳	۵۳/۷	۶/۴	۷/۶	در استخدام‌های دولتی، افراد مذهبی باید در اولویت قرار گیرند.	
۳۸/۴	۲۹/۶	۱۴/۷	۱۸/۴	حکومت عربها را مثل فارسها می‌دانم	
۲/۳	۸/۴	۳۲/۶	۵۵/۷	همه اقوام کشور باید به یک اندازه از امکانات و مزایای دولتی برخوردار باشند	
۳۴/۶	۵۵	۴	۶/۴	بعضی از اقوام و نژادها ذاتاً برتر از اقوام و نژادهای دیگر هستند.	

میزان احساس عدالت یکی از مهمترین شاخص‌های موثر در احساس همدلی با جامعه ملی است. بر اساس داده‌های تحقیق ۴۷.۲ درصد از پاسخگویان موافقند که در ایران اقوام در ایران از حقوق برابری برخوردارند و ۵۲.۲ درصد از پاسخگویان موافق نیستند که در ایران اقوام در ایران از حقوق برابری برخوردارند و با این عبارت مخالفند. همچنین داده‌ها نشان می‌دهد که ۲۹ درصد از پاسخگویان معتقد‌نمایند که در ایران عربها از همه آزادی‌های مدنی و لازم برخوردارند و ۷۱ درصد از پاسخگویان هم مخالفند که در ایران عربها از همه آزادی‌های مدنی و لازم برخوردارند.

مطابق داده‌های جدول ۳۰ درصد از پاسخگویان موافقند که نسبت به اعتراض در ایران اجحافی نشده است و ۷۰ درصد از پاسخگویان موافق نیستند که در ایران نسبت به اعتراض اجحافی نشده است و با این عبارت مخالفند.

داده‌ها نشان می‌دهد که ۱۰.۴ درصد از پاسخگویان معتقد‌نمایند که بعضی از اقوام و نژادها ذاتاً برتر از اقوام و نژادهای دیگر هستند و ۸۹.۶ درصد از پاسخگویان هم مخالفند که بعضی از اقوام و نژادها ذاتاً برتر از اقوام و نژادهای دیگر هستند.

بر اساس داده‌های تحقیق ۸۸.۳ درصد از پاسخگویان موافقند که همه اقوام کشور باید به یک اندازه از امکانات و مزایای دولتی برخوردار باشند و ۱۱.۷ درصد از پاسخگویان موافق نیستند که همه اقوام کشور باید به یک اندازه از امکانات و مزایای دولتی برخوردار باشند و با این عبارت مخالفند.

همچنین مطابق داده های جدول فوق ۳۳درصد از پاسخگویان موافقند که حکومت عربها را مثل فارسها می داند و ۶۷درصد از پاسخگویان موافق نیستند که حکومت عربها را مثل فارسها می داند.

جدول شماره (۳) توزیع پاسخگویان بر حسب رضایت از اوضاع کشور

رضایت از اوضاع کشور	راضی	کاملا راضی	ناراضی	کاملا ناراضی
رضایت از وضعیت اقتصادی خود	۱۲.۵	۱۵.۷	۴۴.۹	۲۶.۹
رضایت از وضعیت شغلی خود	۲۲.۴	۱۹.۷	۳۳.۵	۲۴.۶
رضایت از وضعیت مسکن خود	۲۳.۵	۲۸.۹	۳۳.۷	۱۵.۹
رضایت از وضعیت سیاسی کشور	۱۸.۴	۹.۷	۴۴.۸	۷.۱
رضایت از وضعیت سلامتی خود و خانواده	۲۸.۴	۳۳.۹	۲۸.۹	۸.۸
رضایت از وضعیت زندگی خود و خانواده	۲۱.۶	۱۴.۶	۳۱.۴	۲۲.۴

داده های جدول همچنین نشان می دهند که ۲۸.۲درصد از پاسخگویان از وضعیت اقتصادی خود اظهار رضایت نموده اند و ۷۱.۸ درصد از پاسخگویان هم از وضعیت اقتصادی خود اظهار رضایت نموده اند. ۴۲.۱ درصد از پاسخگویان از وضعیت شغلی خود راضی هستند و ۵۷.۹ درصد از پاسخگویان هم از وضعیت شغلی خود اظهار نارضایتی نموده اند. مطابق داده های جدول ۵۲.۴ درصد از پاسخگویان از وضعیت مسکونی و منزل خود اظهار رضایت نموده اند و ۴۷.۶ درصد از پاسخگویان هم از وضعیت محل سکونت خود ناراضی هستند.

داده های جدول همچنین نشان می دهند که درصد از پاسخگویان ۲۸.۱ از اوضاع سیاسی کشور راضی و ۷۱.۹ درصد از پاسخگویان هم از وضعیت سیاسی کشور ناراضی هستند. داده های جدول همچنین بیان می کنند ۶۲.۳ درصد از پاسخگویان از وضعیت سلامتی خود و خانواده ابراز رضایت نموده و ۳۷.۷ درصد از پاسخگویان هم از وضعیت سلامتی خود و خانواده ناراضی هستند. بر اساس داده های جدول ۳۶.۲ درصد از پاسخگویان از از وضعیت زندگی خود و خانواده اعلان رضایت داشته و ۶۳.۸ درصد از پاسخگویان هم از وضعیت زندگی خود و خانواده ناراضی می نمایند.

بررسی هویت ملی و ارزش‌های جهانی شدن با تاکید بر ایرانیان عرب زبان.....۱۷۹

جدول شماره(۴) توزیع پاسخگویان در مورد احساس همدمی

کاملاً موافق	مخالفم	موافقم	کاملاً موافق	
۱۲/۷	۲۵/۴	۳۷/۳	۲۳/۶	از وقوع زلزله در امریکا به همان اندازه ناراحت می‌شوم که اگر در عراق و ایران اتفاق بیفتد.
۹/۹	۱۱/۸	۵۵/۲	۲۳/۱	همه ملتها و دولتها باید با هم دوست باشند و مشکلات جهان را حل کنند
۷/۲	۱۴/۷	۵۵/۹	۲۲/۲	من از این که شنیدم کره زمین در جال گرم شدن است نا راحت شدم
۲۳/۴	۲۶	۳۲/۸	۱۸/۴	اگر مردم انگلیس به کمک من نیازی داشته باشند حتماً کمک می‌کنم

مطابق داده‌های جدول ۶۱.۹ درصد از پاسخگویان موافقند که از وقوع زلزله در امریکا به همان اندازه ناراحت می‌شوم که اگر در عراق و ایران اتفاق بیفتد و ۳۸.۱ درصد از پاسخگویان هم موافق نیستند که از وقوع زلزله در امریکا به همان اندازه ناراحت می‌شوم که اگر در عراق و ایران اتفاق بیفتد. داده‌های جدول نشان می‌دهند که ۷۸.۳ درصد از پاسخگویان معتقدند که همه ملتها و دولتها باید با هم دوست باشند و مشکلات جهان را حل کنند و ۲۱.۷ درصد از پاسخگویان هم مخالفند که همه ملتها و دولتها باید با هم دوست باشند و مشکلات جهان را حل کنند. ۷۸.۱ درصد از پاسخگویان با عبارت "من از این که شنیدم کره زمین در جال گرم شدن است نا راحت شدم" موافق و ۲۱.۹ درصد از پاسخگویان هم از این که شنیدم کره زمین در جال گرم شدن است نا راحت نشدنند. ۵۰.۶ درصد از پاسخگویان معتقدند که اگر مردم انگلیس به کمک من نیازی داشته باشند حتماً کمک می‌کنند و ۴۹.۴ درصد از پاسخگویان هم معتقدند که اگر مردم انگلیس به کمک من نیازی داشته باشند حتماً کمک نمی‌کنند.

جدول شماره(۵) توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب منابع استفاده از رسانه‌های برای پیگیری اخبار

نام رسانه	زیاد و خیلی زیاد	متوسط	کم و خیلی کم	جمع
رسانه‌های داخلی	۱۰.۷	۲۲.۴	۶۶.۹	۱۰۰
رسانه خارجی	۱۵.۷	۱۶.۷	۶۷.۶	۱۰۰
رسانه عربی	۶۶	۱۴.۷	۱۸.۳	۱۰۰

داده‌های تحقیق نسان می‌دهد که پاسخگویان استفاده برای پیگیری اخبار بیشتر از رسانه‌های عربی خارجی بهره می‌برند. ۶۶ درصد پاسخگویان به میزان زیادی از رسانه‌های عربی غیر ایرانی برای پیگیری اخبار استفاده می‌کنند. در حالی که ۱۵.۷ درصد از پاسخگویان از رسانه‌های خارجی غیر عربی و ۱۰.۷ درصد از پاسخگویان از رسانه‌های داخلی برای پیگیری اخبار به میزان

زیادی استفاده می کنند. ۶۶.۹ درصد از پاسخگویان به میزان کمی از از رسانه های داخلی برای پیگیری اخبار استفاده می کنند

جدول شماره (۶) توزیع نظرات پاسخگویان بر حسب گزینه های عرفی شدن دین

کاملاً موافق	مخالفم	موافقم	کاملاً مخالفم	
۱۴.۴	۲۵.۵	۲۰.۲	۳۹.۹	همه سنت های ما باید به همان شکلی که هستند، حفظ شوند.
۱۵.۵	۱۱.۳	۵۱.۴	۲۱.۸	سنت های جامعه تا جایی باید حفظ شوند که با عقل سازگار باشند.
۳۱.۷	۳۰.۲	۲۷.۹	۱۰.۲	سنت های جامعه را باید براساس نیازهای امروز تغییر داد.
۱۵.۶	۲۵.۲	۳۰.۹	۲۸.۴	تبعیت از احکام عقل به تنهایی برای اداره جامعه کافی نیست.
۲۳.۷	۲۸.۲	۱۸.۸	۱۹.۳	دین و سیاست دو مقوله جدا از هم هستند.
۲۷.۴	۵۱.۲	۷.۱	۱۷.۳	بدون دین نمی توان جامعه ایده آل به وجود آورد
۲۸.۲	۴۳.۴	۱۴.۵	۱۳.۹	برای اداره جامعه با وجود عقل نیازی به دین نیست.

عرفی شدن دین یا تفکیک و تمایز نقش نهاد ها یا به تعبیر روشن تر سکولاریسم یکی از آموزه های مهم جهانی شدن و مدرنیته می باشد. برای سنجش میزان گرایش به این مولفه ها از گویه های مختلفی استفاده شده است. بر اساس داده های تحقیق ۶۰ درصد از پاسخگویان موافقند که همه سنت های ما باید به همان شکلی که هستند، حفظ شوند و ۳۹.۹ درصد از پاسخگویان هم موافق نیستند که همه سنت های ما باید به همان شکلی که هستند، حفظ شوند.

داده های تحقیق بیان می کنند که تحقیق ۷۳.۲ درصد از پاسخگویان موافقند که سنت های جامعه تا جایی باید حفظ شوند که با عقل سازگار باشند و ۲۶.۸ درصد از پاسخگویان هم معتقد نیستند که سنت های جامعه تا جایی باید حفظ شوند که با عقل سازگار باشند، به عبارتی از دید این گروه حتی اگر سنت های جامعه با عقل سازگار نباشند باید حفظ گردد.

مطابق داده های تحقیق ۳۸.۱ درصد از پاسخگویان معتقدند که سنت های جامعه را باید براساس نیازهای امروز تغییر داد و ۶۱.۹ درصد از پاسخگویان معتقدند که نیازی نیست که سنت های جامعه را براساس نیازهای امروز تغییر داد.

همچنین داده های تحقیق نشان می دهند که ۵۹.۲ درصد از پاسخگویان معتقدند که تبعیت از احکام عقل به تنهایی برای اداره جامعه کافی نیست و ۴۰.۸ درصد از پاسخگویان هم معتقدند که تبعیت از احکام عقل به تنهایی برای اداره جامعه کافی است. داده های تحقیق بیان می کنند که ۳۸.۱ درصد از پاسخگویان موافقند که دین و سیاست دو مقوله جدا از هم هستند و ۶۱.۹ درصد از

پاسخگویان هم معتقد نیستند که دین و سیاست دو مقوله جدا از هم هستند. همچنین درصد از پاسخگویان موافقند که ۲۱.۴ بدون دین نمی‌توان جامعه ایده آل به وجود آورد و ۷۸.۶ درصد از پاسخگویان مخالف هستند که بدون دین نمی‌توان جامعه ایده آل به وجود آورد.

داده‌های تحقیق بیان می‌کنند که تحقیق ۱.۷۸.۱ درصد از پاسخگویان موافقند که هدف از زندگی عبادت خداوند و عمل به دستورات دین است و ۲۸.۹ درصد از پاسخگویان هم معتقد نیستند هدف از زندگی عبادت خداوند و عمل به دستورات دین است.

بر اساس داده‌های تحقیق ۱.۷۷.۱ درصد از پاسخگویان موافقند که تقلید کردن فقط مال انسانهای عقب مانده است در قرن بیست و یکم کسی تغییر نمی‌کند و ۷۲.۹ درصد از پاسخگویان هم موافق نیستند که تقلید کردن فقط مال انسانهای عقب مانده است در قرن بیست و یکم کسی تغییر نمی‌کند.

داده‌های تحقیق بیان می‌کنند که ۲۷.۳ درصد از پاسخگویان موافقند که تقلید کار افراد ضعیف است و ۶۲.۷ درصد از پاسخگویان هم معتقد نیستند که فقط افراد ضعیف تقلید می‌کنند و همه افراد اعم از قوی و ضعیف تقلید می‌کنند.

بر اساس داده‌های تحقیق ۱.۶۸.۴ درصد از پاسخگویان موافقند که عقاید دینی را باید نقد کرد و ۳۱.۶ درصد از پاسخگویان هم معتقدند که عقاید دینی را باید نقد کرد و مورد نقادی قرار داد. مطابق داده‌های تحقیق ۱.۷۸.۴ درصد از پاسخگویان معتقدند که برای اداره جامعه با وجود عقل نیازی به دین نیست و ۷۱.۶ درصد از پاسخگویان معتقدند که با وجود عقل برای اداره جامعه به دین هم نیاز هست.

گویه‌های اطاعت از قوانین بین‌المللی احترام و پذیرش مراقبت و نظارت و عضویت در نهادهای بین‌المللی یکی از مولفه‌ها و شاخص‌های مهم ارزش‌های جهانی شدن است. برای سنجش این مولفه از ۵ گویه استفاده شده است.

همچنان که داده‌های تحقیق بیان می‌کنند ۱.۳۸.۴ درصد از پاسخگویان موافقند که ایران و همه کشورها باید از توافقات جهانی هر چه باشد اطاعت کنند و ۶۱.۶ درصد از پاسخگویان هم با این مطلب مخالفند و معتقد نیستند که ایران و همه کشورها باید از توافقات جهانی هر چه باشد اطاعت کنند.

۱۸۲ پژوهش نامه علوم اجتماعی ، سال سوم، شماره دوم، تابستان ۱۳۸۸

بر اساس داده های جدول فوق ۳۷.۱ درصد از پاسخگویان موافقند که همه کشورها باید از نهادهای بین المللی اطاعت کنند و ۶۲.۹ درصد از پاسخگویان هم با این مطلب مخالفند و معتقد نیستند که همه کشورها باید از نهادهای بین المللی اطاعت کنند.

طبق داده های تحقیق ۳۹.۹ درصد از پاسخگویان موافقند که ایران باید با همه جهان بدون هیچ محدودیتی ارتباط برقرار نماید و ۶۰.۱ درصد از پاسخگویان هم با این مطلب مخالفند و معتقد نیستند که ایران باید با همه جهان بدون هیچ محدودیتی ارتباط برقرار نماید

داده های تحقیق همچنین بیان می کنند ۳۵.۴ درصد از پاسخگویان موافقند که ایران باید در همه نهادها و سازمانهای بین المللی عضویت داشته باشد و ۶۴.۵ درصد از پاسخگویان هم با این مطلب مخالفند و معتقد نیستند که ایران باید در همه نهادها و سازمانهای بین المللی عضویت داشته باشد.

جدول شماره(۷) ضریب رگرسیون گرایش به ارزش‌های جهانی شدن

سطح معناداری	T	بنای استاندارد	خطای معیار	B	
/۰۰۰	۲۵/۱۲		/۲۶۵	۹/۱	مقدار ثابت
/۰۰۰	۵/۲۳	/۰۲۵	/۰۸۷	.۱۶۳	فرد گرایی
/۰۰۰	۵/۱۳	/۱۱۶	/۰۶۵	.۳۴۳	اعتقاد به مسائل مشترک جهانی
/۰۰۰	۳/۶۵	/۲۳۴	/۰۴۳	.۲۴۲	پذیرش اقتدار نهادهای جهانی
/۰۰۶	۲/۲۳	/۰۲۵	/۰۵۱	.۳۳۱	برابری طلبی
/۰۰۰	۳/۳	/۰۲۸	/۰۷۶	.۱۴۱	استدلال گرایی
/۰۰۰	۳/۶۵	/۱۶۲	/۰۴۳	.۱۴۲	مادی گرایی
/۰۰۰	۴/۱۵	/۲۵۳	/۰۴۳	.۲۴۲	انسان گرایی

جدول شماره(۸) تحلیل واریانس برای تعیین معناداری معادله رگرسیون

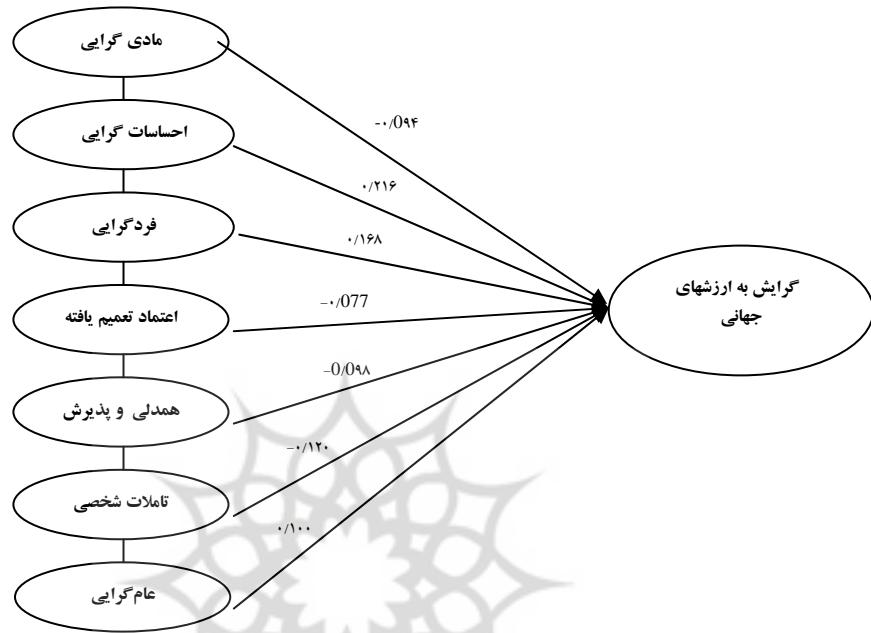
منبع تغییر	مجموع مجذورات	میانگین مجذورات	مقدار	درجه آزادی	سطح معناداری
رگرسیون	۱۳۴۲۴/۸۵۲	۱۳۴۲۴.۵۳۳	۱۱۶	۱۰	...
باقیمانده	۱۶۴۲۳۷/۲۸	۱۱.۵۴		۱۴۲۳۲	
کل	۱۷۷۶۶۱.۸			۱۴۲۴۲	

جدول شماره(۹) خلاصه مدل رگرسیون متغیرهای موثر

R	مریع R	مریع R تطبیق شده	خطای معیار
۱۷۵.	/۰۷۷	/۰۷۸۷	۲/۲۱۱

بررسی هویت ملی و ارزش‌های جهانی شدن با تاکید بر ایرانیان عرب زبان ۱۸۳

۱- رگرسیون گرایش به جهانی شدن پاسخگویان (ارزشها)

جدول شماره (۱۰) ضریب رگرسیون متغیرهای موثر بر گرایش به ارزش‌های جهانی

سطح معناداری	T	بنای استاندارد	خطای معیار	B	
/***	۲۷/۳۲		/۲۶۵	۸/۴	مقدار ثابت
/***		/۰۲۰	/۰۷۶	/۲۲۹.	سن
/***	۱۸/۳	/۰۲۱	/۰۰۹	/۳۱۲	احساس عدالت اجتماعی
/**	۵/۴	/۰۲۴	/۰۴۵	/۲۱۱	تحصیلات
/***	۸/۲۲	/۰۳۱	/۰۰۵	/۳۱۵	احساس محرومیت نسبی
/***	۵/۲۳	/۰۲۵	/۰۸۷	/۱۱۶	میزان استفاده از رسانه خارجی
/***	۵/۱۳	/۱۱۶	/۰۶۵	/۲۴۳	میزان مسافت
/***	۳/۶۵	/۱۶۲	/۰۴۳	/۱۴۲	رضایت از اوضاع کشور
/**	۲/۳۳	/۰۲۵	/۰۵۱	/۲۳۱	همدلی و پذیرش اجتماعی
/***	۳/۳	/۰۲۸	/۰۷۶	/۲۴۱	آگاهی قومی
/***	۳/۶۵	/۱۶۲	/۰۴۳	/۱۴۲	هویت قومی

جدول شماره (۱۱) تحلیل واریانس برای تعیین معناداری معادله رگرسیون

منبع تغییر	مجموع مجذورات	میانگین مجذورات	مقدار	درجه آزادی	سطح معناداری
رگرسیون	۱۳۴۲۴/۸۵۲	۱۳۴۲۴.۴۴۳	۱۱۶	۱۰	(a)...
باقیمانده	۱۶۴۲۳۷/۲۸	۱۱.۵۴		۱۴۲۳۲	
کل	۱۷۷۶۶۱.۸			۱۴۲۴۲	

جدول شماره (۱۲) خلاصه مدل رگرسیون متغیرهای موثر بر احساس هویت ملی

R	مریع	مریع R تطبیق شده	خطای معيار
/۲۹۷	/۰۸۷	/۰۸۷	۲۲۱۱

داده های جدول رگرسیونی نشان دهنده این امر است که متغیرهای احساس عدالت اجتماعی و دارای بیشترین تاثیر و بالاترین ضریب در ساختن سازه گرايش به ارزشهاي جهاني شدن را دارد. ضرایب جدول رگرسیونی نشان از قدرت تاثیرگذاری این مولفه ها دارد. لذا باید گفت که هر چه وضعیت متغیرهایی مثل احساس عدالت اجتماعی و اعتماد اجتماعی و تحصیلات و تاریخ (تبیین و تاکید بر تاریخ ایران) بهتر و قوی تر گردد به همان اندازه هویت ملی هم قوی تر می گردد.

نتیجه گیری

بی تردید می توان خوزستان را آزمایشگاه مدرنیسم در ایران دانست. آنچه داده ها و اطلاعات کمی و کیفی این تحقیق نشان می دهنند نشان دهنده سرعت و کیفیت تغییرات اجتماعی و فرهنگی در جامعه مورد مطالعه بوده و این همان خصلت نوشوندگی مدرنیته است. داده های این رساله نشان دهنده این واقعیت است که ارزشهاي جهاني تاثیر مثبتی در تقویت هویت یابی های قومی در برابر هویت ملی در جامعه مورد مطالعه (اعراب خوزستان) داشته است. به عبارتی ارزشهاي جهاني سبب در در جامعه مورد مطالعه (اعراب خوزستان) گرايشات نگران کننده ای نسبت به هویت قومی و هویت ملی شده است داده های تحقیق نشان می دهد که به هر اندازه که گرايش به ارزشهاي جهاني شدن بیشتر باشد هویت ملی هم ضعیف تر است و به هر اندازه که گرايش به ارزشهاي جهاني شدن ضعیف تر باشد هویت ملی قوی هم ضعیف تر است. ۴۲.۴ درصد افرادی که دارای هویت ملی ضعیفی هستند دارای گرايشهاي قوي به ارزشهاي جهاني شدن می باشند. همچنین به هر اندازه که گرايش به ارزشهاي جهاني شدن قوي تر باشد هویت قومی قوي هم قوي تر است و به

هر اندازه که گرایش به ارزش‌های جهانی شدن ضعیف تر باشد هویت قومی قوی هم ضعیف تر است. بنابر این بر اساس داده های این جدول ارزش‌های جهانی شدن سبب برجستگی هویت قومی در میان عرب زبانان شده است. بر اساس داده های تحقیق به هر اندازه که استفاده از رسانه های عربی بیشتر باشد هویت قومی قوی هم ضعیف تر است. ۸۸ درصد افرادی که دارای هویت قومی داخلی تر باشد هویت قومی قوی هم ضعیف تر است. ۴۳ درصد افرادی که دارای هویت قومی قوی ای هستند افرادی هستند که از رسانه های عربی و خارجی استفاده نموده اند و ۵۶ درصد افرادی که دارای هویت قومی ضعیفی هستند افرادی هستند که از رسانه های داخلی استفاده می کنند بر اساس سخن شناسی گرایش به ارزش‌های جهانی شدن مردان نوگرater از زنان و زنان سنت گرater از مردان هستند. ۲۹/۱ درصد از زنان نوگر، ۴۳/۱ درصد سنت گرا و ۲۷/۸ درصد هم سنت گرایان نو هستند.

پی‌نوشت‌ها

1-Ethnic Integration
2-Ethnification

3-Dissimilation
4-Population

منابع

- آزاد ارمکی، نقی، و غلامرضا غفاری(بی‌تا). **جامعه‌شناسی نسل**. تهران: پژوهشکده علوم انسانی و اجتماعی جهاد دانشگاهی، آزاد ارمکی، نقی(۱۳۸۶). **فرهنگ و هویت ایرانی و جهانی شدن**. تهران: نشر تمدن ایرانی، آلبرو مارتین(۱۳۸۰). **عصر جهانی، جامعه‌شناسی پدیده جهانی شدن**. ترجمه نادر سالارزاده امیری. تهران: موسسه انتشارات آزاد اندیشان، آلکس اوشتاین(بی‌تا). **ارتباطات و فرهنگ: رویکرد مقایسه‌ای**. ترجمه مسعود حق بین. تهران: کتاب سروش، احمدی، حمید(۱۳۸۳). **هویت، ملیت و قومیت**. تهران: مؤسسه توسعه علوم انسانی، اصغری، محمود(۱۳۸۲). **نگاهی به چیستی پدیده جهانی شدن. اندیشه حوزه حوزه شیوه خداد و تیر**. افتخاری، اصغر (۱۳۸۰). **جهانی شدن، چالش‌ها و نامنی‌ها**. تهران: انتشارات پژوهشکده مطالعات راهبردی، اینگلهارت، رونالد(۱۳۷۳). **تحول فرهنگی در جامعه پیش‌فته صنعتی**. ترجمه مریم وتر. تهران: انتشارات کویر، پاک سرشت، سلیمان(۱۳۸۷). **"بررسی تطبیقی شخصیات قومی"**. پایان نامه دکتری جامعه‌شناسی جامعه‌شناسی دانشگاه تربیت مدرس جلایی پور، حمیدرضا(۱۳۸۳). **دولت ملی و اقوام ایرانی در عصر خیزش قومیت‌ها. سیاست خارجی**. سال ۷ شماره ۷۱ بهار. _____(۱۳۸۴). **دولت ملی و مدرنیته. مدرسه شماره ۲**.

جنکیز، ریچارد(۱۳۸۱) **هویت اجتماعی**. تورج بار احمدی. تهران: شیرازه، حاجیانی، ابراهیم(۱۳۸۸). **جامعه‌شناسی هویت ایرانی**. تهران: پژوهشکده تحقیقات استراتژیک، حق پناه، جعفر(۱۳۸۰). **کانون‌های بحران هویت در ایران**. تهران: پژوهشکده مطالعات راهبردی، دواس، دی. اس(۱۳۷۶). **پیماش در تحقیقات اجتماعی**. ترجمه هوشتنگ نایبی. تهران: نشر نی،

- سیادت، موسی (۱۳۷۴). *تاریخ جغرافیایی عرب خوزستان*. [ب]. جا: نشر آذان، شایگان، داریوش (۱۳۸۰). *افسون زدگی جدید: هویت چهل تکه و تفکر سیار*. فاطمه ولیانی. تهران: نشر و پژوهش فرزان روز، صالحی امیری، سید رضا (۱۳۸۸). *مدیریت منازعات قومی*. تهران: مرکز تحقیقات استراتژیک مجمع تشخیص، قبری، داریوش (۱۳۸۳). *همبستگی ملی در ایران*. تهران: موسسه مطالعات ملی، قبری، علی (۱۳۸۸). *بورسی و سنجش ابعاد هویت ملی ایرانیان*. تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و اجتماعی جهاد دانشگاهی، (۱۳۸۸). *هویت ملی و گفتمانهای جهانی شدن*. پژوهشنامه جهانی شدن و هویت ملی. تهران: مرکز تحقیقات استراتژیک مجمع تشخیص مصلحت، قوام، عبدالعلی (۱۳۸۲). *جهانی شدن و جهان سوم*. تهران: دفتر مطالعات سیاسی و بین المللی، قیصری، نورالله (۱۳۷۴). *قومیت عرب و هویت ملی*. *فصلنامه مطالعات راهبردی*. پیش شماره اول، (۱۳۷۸). *قومیت عرب خوزستان*. تهران: پژوهشکده مطالعات راهبردی، کاتم، ریچارد (۱۳۷۸). *ناسیونالیسم در ایران*. ترجمه احمد تدین. تهران: نشر کویر، کاظم پور، کاظم (۱۳۷۵). *جامعه شناسی قبایل عرب خوزستان*. تهران: نشر آمه، کاظمی، علی اصغر (۱۳۸۰). *جهانی شدن فرهنگ و سیاست*. تهران: نشر قومس، کوشافر، محسن (۱۳۸۴). *تأثیر ارزش‌های مدنون بر مشروعت سیاسی اسلامی ایران*. رساله کارشناسی ارشد جامعه شناسی، دانشگاه تربیت معلم، گار، تد رابرт (۱۳۷۷). *چرا انسانها شورش می کنند؟* ترجمه علی مرشدی زاد. تهران: انتشارات پژوهشکده مطالعات راهبردی، (۱۳۷۷). *اقلتها، ملی گواه و بروخوردگاهی سیاسی*. ترجمه حیدرضا کریمی. *فصلنامه مطالعات راهبردی*، گل محمدی، احمد (۱۳۸۱). *جهانی شدن فرهنگ و هویت*. تهران: نشرنی، (۱۳۸۰). *جهانی شدن و بحران هویت*. *فصلنامه مطالعات ملی*. شماره ۱۰، گودرزی، حسین (۱۳۸۳). *جامعه شناسی هویت در ایران*. تهران: موسسه مطالعات ملی، گیدزن، آتنونی (۱۳۸۴). *چشم انداز های جهانی حمید رضا جلایی پور*. تهران: طرح نو، (ب) تا). *تجدد و تشخیص*. ترجمه ناصر موقیان. تهران: نشرنی، لال، جیمز (۱۳۷۹). *رسانه ها، ارتیفیاکات، فرهنگ*. ترجمه مجید نکودست. تهران: موسسه انتشاراتی روزنامه ایران، میلر، دیوید (۱۳۷۳). *ملیت*. ترجمه داوود غرایاق زندی. تهران: انتشارات موسسه مطالعات ملی، مایکل شادسن (ب) تا). *فرهنگ و یکپارچه سازی جوامع ملی*. ترجمه کاوس سید امامی. *سیاست خارجی*. سال هشتم، شماره چهارم، مقصودی، مجتبی (۱۳۸۰). *تحولات قومی در ایران؛ عل و زمینه ها*. تهران: موسسه مطالعات ملی، (۱۳۸۲). *فومیت ها و نقش آنان در تحولات سیاسی پهلوی*. تهران: مرکز اسناد انقلاب اسلامی، Capozza, Dora & Brown, Rupert (eds.) (2000). *Social identity processes: Trends in theory and research*. London: Sage. Cinnirella, Marco (1998). Exploring temporal aspects of social identity: The concept of possible social identities. *European Journal of Social Psychology*, 28, 227-248. Lilli waldeMAR and Diehl, Michael(1999). *Measuring National identity*, uni-Mannheim.de. Globalization and Culture, by John Tomlinson. Chicago: University of Chicago Press, 1999. 238 pp. \$40.00 cloth. ISB Weinreich,p(1998).The operatinalization of identity theory in racial and ethnic relation,Cambridge university.

National Identity and Globalizational values With Emphasis on Iranian Arab Speaker

Hamid Reza Jalaie Pour
University of Tehran

Ali Ghanbari
University of Tehran

Abstract:

The Present Thesis is Attempt To Explanation The Relation between The Globalization and the relation between ethnic identity and national identity.and Try to answer thid question that Dose The Fundamental globalization values Cause the bolding ethnic identity among Iranian Arab Soeaker against national identity.,on The Other World what is The effect of globalization values on specification among Iranain arab speakers.the study with the help of suevy method and applying quantitative and qualitative Datas obtained throught interviews try to find the answer. The Sample of this study content all the Arab speaker of Ahwaz city, and all the people between 18to 65 years old were interviewed.the universe of study obtaind by cocran formola were 560 persons.and validity of thr datas tested by the Alpha cronbach.variation and regression interpretation,applied for analize of datas.abtained datas indicate this fact that trend to the globalizational values causde the bolding of ethnic identity against national identity among ahwaz Arabs.at the same time qualitative data indicates that there is high potential for social integration or social acceptance of arabs with others Iranians.Infact it seams that while the forign meadias effects on the growing and supporting the ethnic identity in general.it also they pcentially how the power to bolding the layers,borderd and internal branches of an ethnic group.equality an equality feeling,juestic ethnic feeling,omanisme items ,forign medias and education are the effective and important variables in acceptance of globalization values.there fere that are based on citizaionship rights can be an effective strategies in strangting the national identity construct.the quantative and qualitative datas can be interpretation on the base of civil nationalized or the Iranians new civil identity.

Key words: National Identity, Ethnical Identity, globalization Values,

-
- ^۱ Ethnic Integration
^۲ Ethnification
^۳ Dissimilation
^۴ Population

پژوهشنامه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتوال جامع علوم انسانی